

CAMÍ DE CAS RATAT

Esgleieta - Muntant - Esporles

Esporles

El municipi d'Esporles es troba situat en la part sud-est del vessant meridional de la Serra de Tramuntana, al nord-oest de l'illa de Mallorca, limitant al sud-est amb Palma al sud-oest amb Puigpunyent, al nord-oest amb Banyalbufar i al nord amb Valldemossa. El poble d'Esporles és una vall travessada de punta a punta pel Torrent d'Esporles o de Sant Pere que, alhora, és un afluent del Torrent Gros, el qual desemboca dins la badia de Palma. Té una extensió de 35,26 quilòmetres quadrats i una població de 4.940 habitants al 2014, la qual cosa propicia una densitat aproximada de 140 habitants per quilòmetre quadrat. D'aquesta manera, les característiques principals que defineixen el poble d'Esporles són el seu encant com a poble mallorquí de la Serra i les seves rutes de muntanya per un paisatge natural excepcional.

Programa de recuperació de camins

Els camins del municipi foren inventariats per iniciativa de l'Ajuntament d'Esporles i recollits en el Catàleg dels Camins del terme municipal d'Esporles a l'any 1999 (FODESMA). Més tard, l'Ajuntament d'Esporles posà en marxa la recuperació dels camins del terme gràcies a diferents quantitats procedents del fons europeu LEADER+ (Mallorca Rural), del Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE) del Ministerio de Empleo y Seguridad Social i la participació del SOIB per diversos projectes relacionats amb els tallers d'ocupació, els quals han netejat i millorat l'accés a camins com el Camí de Cas Ratat o el Camí des Pescadors. A més, Esporles compta amb un tram del GR, el Camí d'es Correu, recollit dins la Ruta de Pedra en Sec del Consell de Mallorca.

Camí de cas Ratat. Esgleieta - Muntant - Esporles

El camí que va des de s'Esgleieta cap a Esporles passant pel Muntant s'anomena camí de Cas Ratat. Aquest camí apareix

Fitxa tècnica

Situació: Sud-oest de Mallorca
Grau de dificultat: moderada per la distància
Distància total: 11,880 km
Durada total: 2 hores 50 minuts
Accés: Transport públic L200 Palma - Esporles, L210 Palma - Valldemossa o vehicle particular
Punt de partida: **WP01** Esgleieta, MA-1110 Km 10 a la rodona o parada 20011 de la L210. **WP10** Es Muntant, parada 518 línia 16 de la EMT de Palma.
Ruta circular: No
Altitud màxima: 320 m
Altitud mínima: 106 m
Desnivell ascendent acumulat: 278 m
Desnivell descendent acumulat: 219 m
Època recomanada: Tot l'any

inventariat per primera vegada en el *Plan Nacional de Vías Provinciales* l'any 1973 amb dues inscripcions diferents: el "Camino Ca's Ratat" pròpiament dit com a camí existent a la província a càrrec d'Esporles amb inici i final a la PM-1120 - s'Esgleieta, amb una longitud de 4 quilòmetres i una amplada de 3 metres, 2,5 dels quals són de calçada; i per altra banda, el "Cº Can Mayol" també com a camí existent a la província però en aquest cas a càrrec de Palma amb inici al carrer Alcázar de Toledo i final al terme d'Esporles, i que suposa la continuació del camí inventariat a Esporles dins el terme de Palma (l'anterior esmentat).

L'any 1996 el camí ja es trobava inventariat en un sol itinerari de 4 quilòmetres. Actualment, va ser recuperat fa poc (al març del 2015) gràcies a la labor de neteja dels alumnes del taller d'ocupació d'Esporles.

En aquesta itinerari es pot partir de dos llocs diferents, des de s'Esgleieta o des de es Muntant, els dos accessibles amb transport públic.

Des de s'Esgleieta; El camí surt de s'Esgleieta i pren el camí des Ratat cap a Ses Rotgetes, un cop allà s'ha d'agafar el camí de Can Maiol cap a es Muntant.

Des de es Muntant; pel camí del Delme, camí de Sarrià i cap el camí de Son Malferit fins arribar a son Poquet i a Esporles.

serveis

Ajuntament d'Esporles
+34 971 610 002
Plaça de l'Ajuntament, 1
www.ajesporles.net

Apotecaria
+34 971 610 179
Joan Riutort, 25A

Centre de Salut
+34 971 611 122
Carrer Quarter, 24

Polícia local
+34 686 944 836
+34 971 610 909
Plaça de l'Ajuntament, 1

Protecció Civil
112 · avpcesporles@esporles.cat

Taxi
+34 618 170 026
+34 665 823 023
Carrer Jaume I

TIB-Autobus
+34 971 177 777
Carrer Jaume I
www.tib.org

Correus
Passeig del Rei, 1

CAMÍ DE CAS RATAT

Esgleieta - Muntant - Esporles

Tipologia i senyalització

A Mallorca, la majoria de camins solen estar marcats amb monticles de pedres (fites). Alguns estan marcats amb la senyalització internacional (GR, PR o SL). És molt comú trobar fites de pedres, pintades (fites de pintura) i pals de fusta (fites de fusta) que marquen la direcció que cal seguir en una tirany.

CONSELLS

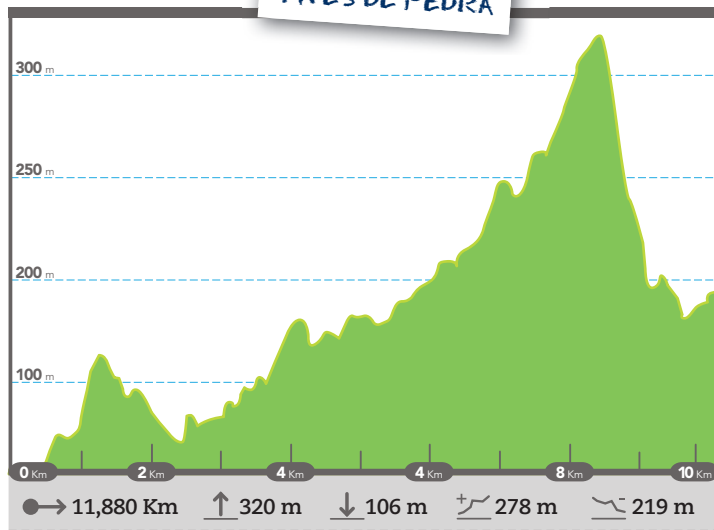
- El respecte a l'entorn és absolutament prioritari, mai s'embrutarà l'entorn de cap manera i es respectaran les normes establertes pels organismes competents o propietaris dels terrenys de pas.
- Abans de sortir, informau-vos sobre el trajecte, el grau de dificultat, la distància, el desnivell, etc., així com de la meteorologia i de les hores de llum que tindreu disponibles. Tria el recorregut que més s'ajusti al vostre estat físic.
- Duis la roba adequada segons l'època de l'any. El calçat és molt important: ha de ser adequat i còmode.
- Intentau dur una farmaciola petita de primers auxilis. Protegiu-vos del sol utilitzant protector solar, gorra i roba adequada.
- El telèfon mòbil és una eina molt útil, però pot no tenir cobertura en segons quines zones de muntanya. Duis alguna font de llum per si es fa de nit.
- Si heu de caminar per la carretera, circulau per la vostra esquerra en fila índia i duiu roba reflectant.

- Portau menjar i aigua suficient. L'aigua és imprescindible, especialment a l'estiu. No confieu en les fonts que pugueu trobar durant el recorregut; a causa de la pluviositat de Mallorca, solen estar seques o poden ser d'aigua no potable.
- Respectau la flora i la fauna. Si trobau tanques o portes, després de passar, deixau-les com les heu trobades. No sortiu del camí marcat o senda reconeguda, ja que es provoca un dany considerable a la flora i al paisatge.
- Si us creueu amb un ramat d'ovelles, cabres, vaques, etc., guardau una distància de seguretat prudent, deixau que sigui el ramat el que marqui el ritme i no l'espanteu.
- Respectau les propietats privades i no hi entreu si hi ha un senyal de prohibició. Els senyals de prohibit el pas afecten, de vegades, només els vehicles, i els que indiquen àrees privades de caça no tenen res a veure amb els senderistes. La majoria dels itineraris, fins i tot els que segueixen camins públics, travessen propietats privades però no solen presentar problemes de pas.
- No crideu ni provoqueu renous innecessaris. No hi tireu fems, la naturalesa s'ha de gaudir amb respecte cap als altres i cap a la flora i la fauna que hi viu.

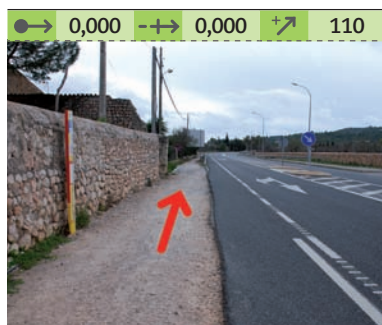
Com interpretar el RoadBook

●→	Distància des de el punt de partida del recorregut
-→	Distància des de el punt anterior
+↗	Altitud del punt

E137	Punt del recorregut
⚠	Atenció! resalta un perill o una informació a tenir en compte
25% 50% 75%	Percentatge de distància recorregut de l'etapa
QR	Codi Qr amb el geoposicionament del punt

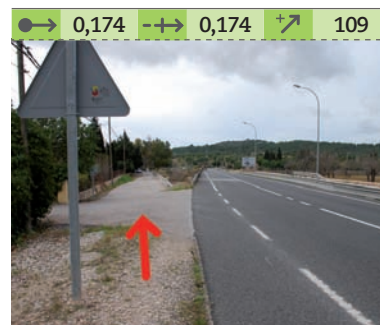
Esgleieta Parada 20011 L210 → Rodona Ma-1110 → Camí de cas Ratat → ses Rotgetes → Camí de can Maiol → Muntant → Camí des Delme → Sarrà → Camí de son Malferit → Son Ferrà → Esporles

⚠ Ma-1110 sentit a Palma. Anam alerta amb tràfic de vehicles i circulam per l'esquerra de la carretera

WP01 1 2 17

RoadBOOK v2015

⚠ Agafar el troç de carretera antiga que transcorre paral·lela a l'actual per arribar amb més seguretat a la rodona

WP02 1 16 17

⚠ Alerta amb el tràfic! Des de la rodona agafam direcció a Esporles Ma-1120. Aquest punt és una bona opció per deixar el cotxe particular

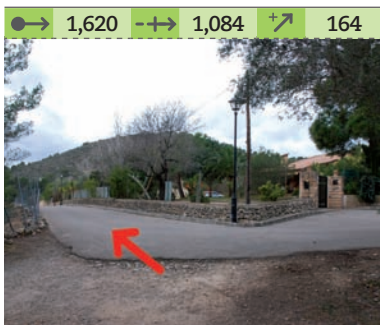
WP03 1 17

⚠ Alerta amb el tràfic! Esquerra, deixam la carretera Ma-1120. Agafam camí des Ratat inicialment asfaltat i després de terra

WP04 1 15

Arribam a ses Rotgetes. Esquerra per asfalt vial XIV

WP05 1 2 12 15

3

⚠ Dreta, seguim pel camí del Delme

WP11 1 2 3 12 15

4

Esquerra, deixam vial XIV. Baixam per camí de terra

WP06 1 2 12

⚠ Dreta per camí de Sarrià. Inicialment asfaltat, es torna camí de terra en haver deixant les cases de Sarrià a l'esquerra.

WP12 50% 1 2 3 9 12 13 14 15 17 18

Tot dret. El camí de terra es converteix amb pista de terra

WP07 1 2 12 13 15

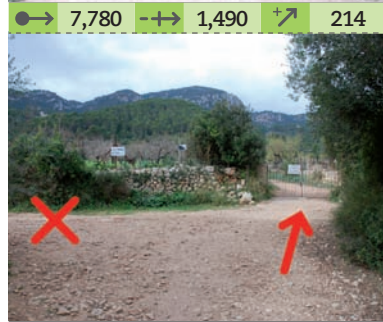
Esquerra, seguim tot dret per camí de terra fins arribar a una barrera

WP13 1 2 3 12 13 15 17

Dreta, seguim per pista de terra uns 500 m on es converteix en camí asfaltat fins arribar a la carretera d'Esporles

WP08 25% 1 2 12 15

Passam barrera i seguim per camí de terra entre paret seca

WP14 1 2 3 9 15 17

⚠ Dreta per carretera d'Esporles Ma-1040. Alerta amb el tràfic, circulam per l'esquerra

WP09 1 2

Arribam a son Malferit deixant les cases a l'esquerra. A uns 150 m trobam una barrera i la pujada asfaltada

WP15 75% 1 2 3 12 13 14 15 17

⚠ Esquerra, deixam carretera d'Esporles pel camí del Delme. Es Muntant és una bona opció per iniciar aquesta excursió ja que aquí hi ha la parada 518 línia 16 de la EMT

WP10 1 2

⚠ Son Poquet. Dreta per carretera des Verger, circulam per l'esquerra

WP16 1 2 12 13 14 15

→ 10,010 →→ 0,400 ↗ 320

Dreta, baixam per camí de terra.

WP17 1 2 3 4 6 12 13 14 15 17

5

→ 11,460 →→ 0,190 ↗ 180

Esquerra, deixam camí des Rafal i agafam el carrer Quarter

WP23 1 4 15 17

6

→ 10,340 →→ 0,330 ↗ 261

Arribam a la carretera des Verger. Dreta, per carretera

WP18 1 2 3 6 12 13 15 17

→ 11,820 →→ 0,360 ↗ 189

Esquerra, deixam el carrer Quarter i agafam carrer Jaume I

WP24 1 4 5 6 9 10 15 16 17

→ 10,410 →→ 0,070 ↗ 257

Dreta per camí de terra, deixam carretera

WP19 1 2 3 6 12 13 15 17

→ 11,880 →→ 0,060 ↗ 193

Parada autobus C/ Jaume I CODI 20009 - Línia 200 - Esporles

WP25 1 2 3 4 6 13 14 15 17

→ 10,880 →→ 0,470 ↗ 200

Esquerra per camí de terra fins arribar al nucli de cases des Rafal

WP20 1 2 4 6 15 17

→ 11,070 →→ 0,190 ↗ 202

Es Rafal. Esquerra per carrer empedrat i camí des Rafal

WP21 1 2 3 4 6 15 17

Coordenades

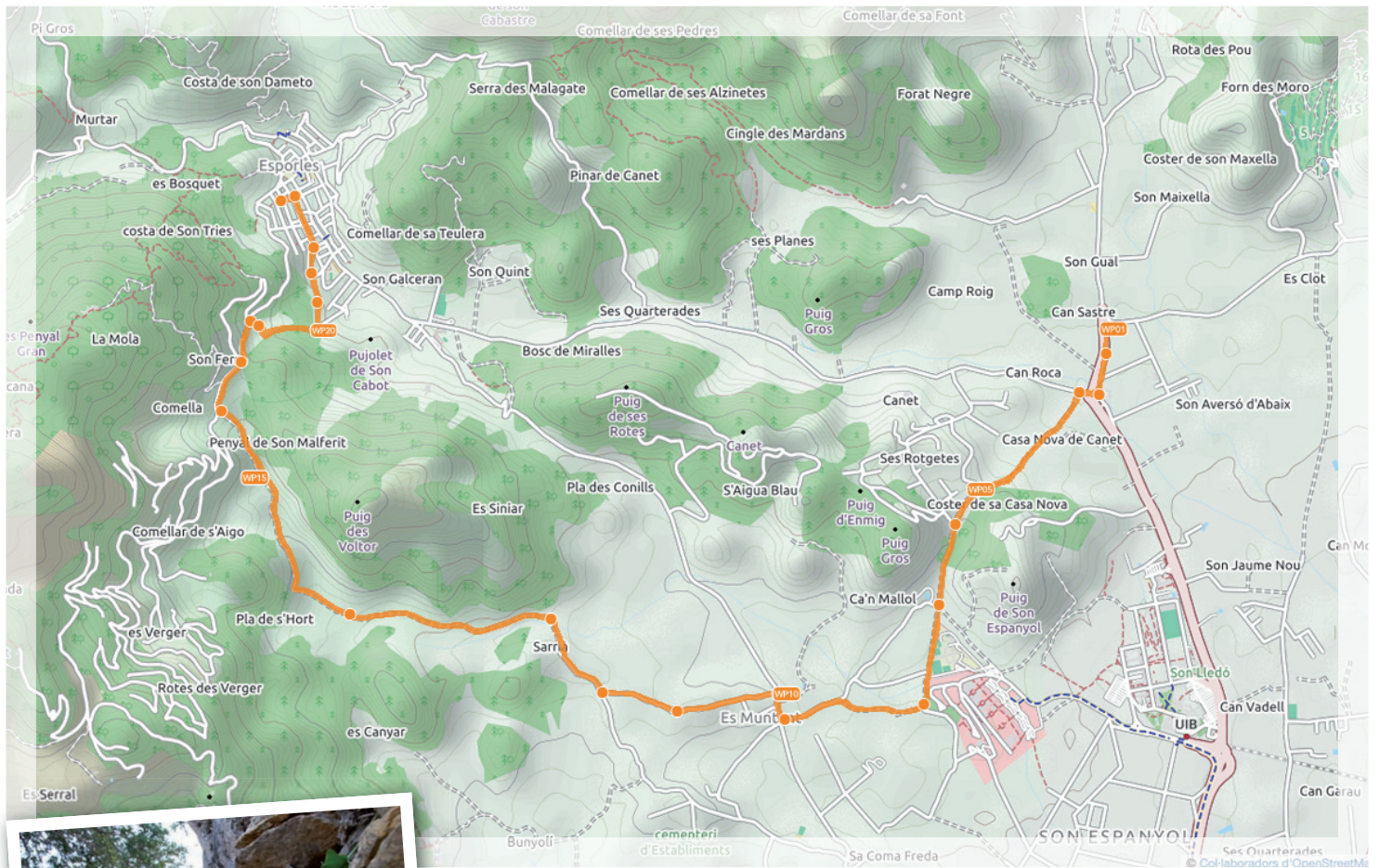
No tens GPS? No et preocupis, aquí tens el llistat de coordenades de cada punt del recorregut, molt útil per poder informar de la teva posició per exemple en cas d'emergència

WP01	N39 39.550 E2 38.495
WP02	N39 39.457 E2 38.492
WP03	N39 39.314 E2 38.453
WP04	N39 39.325 E2 38.401
WP05	N39 38.962 E2 37.885
WP06	N39 38.848 E2 37.784
WP07	N39 38.554 E2 37.704
WP08	N39 38.188 E2 37.644
WP09	N39 38.129 E2 36.978
WP10	N39 38.231 E2 36.950
WP11	N39 38.163 E2 36.463
WP12	N39 38.235 E2 36.124
WP13	N39 38.510 E2 35.884
WP14	N39 38.515 E2 34.925

WP15	N39 39.020 E2 34.521
WP16	N39 39.256 E2 34.324
WP17	N39 39.432 E2 34.419
WP18	N39 39.585 E2 34.474
WP19	N39 39.572 E2 34.509
WP20	N39 39.550 E2 34.779
WP21	N39 39.652 E2 34.792
WP22	N39 39.751 E2 34.749
WP23	N39 39.851 E2 34.768
WP24	N39 40.032 E2 34.661
WP25	N39 40.025 E2 34.619

Grid: Lat/Long hddd°mm.mmm' Datum: WGS 84

Durant tot el recorregut ens trobam en un paisatge rural i amb gran quantitat d'elements etnològics. La pedra en sec n'es molt present. Podem observar una resta de talaiot al camí de son Malferit.

Glossari de l'entorn

Per poder passejar per la naturalesa i entendre el que ens trobam a cada passa, hem de saber veure i diferenciar una sèrie de concepte i elements. Aquí trobarem una sèrie de definicions bàsiques i útils per poder interpretar el paisatge que ens envoltarà en totes aquestes caminades per Esporles. Estan agrupades en tres grups per poder identificar-les en cada tram del recorregut.

ENTORN

- 1 Paisatge:** Entenem per paisatge tot el territori que percebem i que es compon de la interacció de l'home i el medi, d'aquesta manera el paisatge de la Serra de Tramuntana té un alt valor històric i patrimonial, per aquesta raó es troba protegit per la UNESCO com a Patrimoni de la Humanitat des del 2011.
- 2 Panoràmica:** La panoràmica és tot allò que avarca a veure la nostra vista, d'ampli horitzó visual i, per tant ens permet observar tot allò que ens envolta.
- 3 Miradors:** Llocs concrets on l'observador pot contemplar tot el paisatge que l'envolta a través d'una gran panoràmica i així gaudir dels tres característics de l'entorn.
- 4 Poble de la serra:** Els pobles mallorquins situats a la Serra de Tramuntana reuneixen unes característiques arquitectòniques i patrimonials úniques que creen una identitat pròpia donant un alt valor al paisatge de la zona.
- 5 Torrent:** Els cursos fluvials de Mallorca només s'activen en èpoques de pluges degut al clima mediterrani de l'illa, a la Serra de Tramuntana neixen molts d'aquests torrents degut a que és una zona muntanyosa d'elevacions importants. Aquests torrents formen un ecosistema amb una vegetació i fauna característica i única que s'encaixa dins el paisatge illenc.
- 6 Vall:** Depressió allargada del territori recorreguda per un corrent fluvial en la majoria dels casos.
- 7 Costa:** La costa és aquella part del territori que s'ajunta amb el mar.

NATURESA

- 8 Endemismes:** Són aquelles espècies pròpies d'una zona o regió concreta del món, d'aquesta manera, la Serra de Tramuntana destaca per la seva important i significativa mostra d'endemismes, sobretot flora i plantes singulars.

- 9 Fauna:** Es refereix al conjunt d'espècies animals que habiten en una zona, d'aquesta manera la fauna de la Serra de Tramuntana és molt rica en endemismes ja que el relleu abrupte i les característiques de la vegetació la condicionen.

- 10 Vegetació o bosc de ribera:** Coneguda com aquella vegetació que creix a banda i banda dels torrents i que constitueix un ric ecosistema en presència d'una fauna característica.

- 11 Alzinar:** Bosc autòcton d'alzines amb un ric sotabosc que caracteritza el paisatge de la Serra i el qual està protegit amb el Decret d'alzinars de 1991.

- 12 Pinar:** Bosc extens format per pins que acaba substituint altres comunitats boscoses com l'alzinar.

- 13 Oliveres:** Les oliveres són els arbres més típics dels paisatges mediterranis, formen part de la vegetació de garriga. A la Serra de Tramuntana les podem trobar en els sistemes de marjades, formant una imatge tòpica de l'illa.

PATRIMONI

- 14 Possessió:** Les possessions eren les grans finques rurals mallorquines compostes per unes grans cases on vivien els senyors i grans quarterades explotades agrícolament.

- 15 Construccions de pedra en sec:** Construccions fetes utilitzant la tècnica constructiva tradicional i popular de pedra en sec, on les pedres es troben unides sense cap argamassa. A la Serra de Tramuntana es poden observar molts tipus d'aquestes construccions com per exemple: Sistema de marjades, sitges i barraques de carboner, forns de calç, cases de neu, ermites, etc.

- 16 Pont:** L'entenem com l'estructura construïda per salvar l'obstacle físic que suposa un torrent. Tots els ponts de la Serra de Tramuntana són d'èpoques i construccions diferents, el que comporta una rica dinàmica constructiva amb alt valor paisatgístic.

- 17 Patrimoni:** El patrimoni és tot aquell conjunt d'elements de caire històric que tenen important valor per a la humanitat, així la Serra de Tramuntana reuneix una sèrie de béns amb un alt valor històric.

- 18 Talaiot:** Monument megalític de les Balears. A la Serra de Tramuntana es troben nombroses restes arqueològiques.

